

Debreceni Ítéltábla
Bf.III.725/2024/12.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecen, a 2025. április 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2024. október 7. napján kihirdetett 25.B.7/2024/29. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulata szerinti életveszélyt okozó testi sértés bűntetteként minősíti.

A szabadságvesztés végrehajtását – a közügyektől eltiltás mellékbüntetés egyidejű mellőzése mellett – 5 (öt) év próbaidőre felfüggeszti.

A vádlott a szabadságvesztés büntetésből – végrehajtásának elrendelése esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A lefoglalás megszüntetése után kiadni rendelt bűnjelek kapcsán figyelmezteti Terhelt1 vádlottat és sértett1 sértettet, hogy ha e jogerős határozat közlésétől számított 3 (három) hónapon belül nem veszik át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül.

Az ítélet bevezető részéből a tárgyalás folytatólagos megjelölését mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott telefonos elérhetősége: telefonszám1, elektronikus levelezési címe: e-mail cím1.

A másodfokú határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék rendelkező rész szerinti ügydöntő határozatában Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetnének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés]. Ezért 2 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről, kiadásáról és részben elkobzásáról, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 591.509 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen - a kihirdetést követően nyomban - egyrészt az ügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása érdekében, amelyet írásban összességében azzal indokolt, hogy a vádlottal szemben kiszabott büntetés nincs összhangban a büntetéskiszabás elveivel és a büntetés céljával, túlzottan enyhe, ezért a büntetési célok hatékonyabb érvényesülése érdekében a vádlottal szemben hosszabb tartamú börtönbüntetés és ehhez igazodó közügyektől eltiltás kiszabását kérte.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen másrészt a vádlott és meghatalmazott védője is jogorvoslással éltek, a büntetés enyhítése érdekében. A meghatalmazott védő fellebbezése részletes írásbeli indokolásában – a törvényszék 29. sorszámú jegyzőkönyvében rögzített nyilatkozatától részben eltérően – az elsőfokú ítélet „teljeskörű felülbírálatát” indítványozva, már az ítélet bűnösséget megállapító – tartalmát tekintve valójában a jogi minősítésre vonatkozó – rendelkezését, valamint – ehhez kapcsolódóan - az indokolást is vitatta. Álláspontja szerint ugyanis az elsőfokú bíróság bizonytalan volt azon kérdés eldöntésében, hogy a vádlott szándéka testi sértésre vagy emberölésre irányult-e, esetlegesen cselekménye erős felindulásból elkövetett-e. Mivel erre a kérdésre minden kétséget kizáró bizonyossággal nem tudott választ adni, a vádlottra kedvezőbb következtetést levonva, nem emberölés, hanem testi sértés kísérlete a helyes minősítés, a kétszeres leszállás lehetősége miatt ezért, a 2 év tartamú szabadságvesztés helyett rövidebb tartamú büntetés kiszabása, illetve a végrehajtás felfüggesztése indokolt, figyelemmel az időközbeni időmúlásra is. Emellett az ügyészi fellebbezésre tett észrevételében a védő arra is hivatkozott, hogy a sértett valóságos életveszélyben nem volt, a vádlott mindent elkövetett annak érdekében, hogy szakszerű orvosi segítséget kapjon, élete nem a véletlenül múlt, hanem azon, hogy a vádlott cselekményével közvetlen életveszélyt nem idézett elő és azonnal cselekedett a megfelelő egészségügyi ellátás biztosítására. Az enyhítő körülmények számára és nyomatékára tekintettel a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés elutasítását, egyben nyilvános ülés kitűzését indítványozta.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.370/2024/4. számú átiratában a vádlott terhére bejelentett fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a bejelentett jogorvoslatok irányára tekintettel az ügyben korlátozott felülbírálatnak van helye. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, az irányadó tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a felmentés, vagy az eljárás megszüntetésének lehetősége nem állt fenn. A védői állásponttal szemben a cselekmény emberölés büntett kísérleteként való minősítése a büntető törvény rendelkezéseinek megfelel, figyelemmel az aggálymentes igazságügyi orvosszakértői vélemény tartalmára, valamint az elsőfokú bíróság vádlott eshetőleges ölési szándékára helytállóan levont következtetésére. Emellett a törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre is, hogy az erős felindulásban való elkövetés megállapításának ténybeli alapja hiányzik, ahogy a jogos védelem, mint büntethetőséget kizáró ok sem áll fenn. Az ítélet [57] bekezdése helyesbítendő csupán a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott és aszerint minősülő emberölés büntettének megjelölésével.

[5] A helyesen feltárt súlyosító és enyhítő körülmények közül a ténybeli beismerő vallomás nem, csak a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomás lett volna értékelhető enyhítő körülményként, ezért ennek mellőzése indokolt, míg az időmúlás nem jelentős, ezért súlya is elenyésző. Az egyebekben helyesen feltárt enyhítő körülmények ellenére sem indokolt azonban az elsőfokú bíróság által gyakorolt túlzott méltányosság. Mindezekre tekintettel a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt, az egyéb törvényes rendelkezések helybenhagyása mellett.

[6] A másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének a felülvizsgálatát a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen végezte el, tekintettel arra, hogy a vádlott védője nyilvános ülés kitűzésére irányuló indítványt terjesztett elő [Be. 598. § (2) és (4) bekezdés].

[7] A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője a súlyosításra irányuló fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta, ugyanakkor a bírói gyakorlatra hivatkozva – alapvetően a vádlott cselekmény elkövetése utáni magatartására, a sértetti akarattal szemben azonnali segítségnyújtására és a mentők értesítésére, tulajdonképpen a vádlott önkéntes eredményelhárítására tekintettel - a minősítés megváltoztatására tett indítványt, emberölés büntette kísérlete helyett életveszélyt okozó testi sértés büntette megállapítására, az ítélet egyéb helyes rendelkezéseinek helybenhagyása mellett.

[8] A meghatalmazott védő a bejelentett fellebbezést és annak indokolását fenntartva, illetve részben kiterjesztve már vélt jogos védelmi helyzetre is hivatkozott, álláspontja szerint ugyanis a vádlott saját élethelyzetét tekintve menthető módon tévesen ítélte meg a helyzetet, ezért szúrta meg élettársát. Ezzel együtt – egyetértve a fellebbviteli főügyészség bűncselekmény minősítésre vonatkozó megváltoztatott álláspontjával – azt is fenntartotta, hogy a vádlott szándéka kizárólag testi sérülés okozására irányult, azt a

„szerencse-elemet” ugyanis, hogy szúrása nem érte el a szívburkot, nem lehet a vádlott terhére értékelni.

[9] A vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában ismét sajnálatát fejezte ki, hivatkozva arra is, hogy a sértettet szerette, normális életre vágyott, a történetek miatt viszont elveszített mindent, de a sértettel közös gyermeküknek szüksége van rá, ezért kérte, hogy az ítéltábla enyhítse büntetését.

[10] A fellebbezések részben megalapozottak az alábbiak szerint.

[11] Tekintettel a védő fentiekben részletezett perorvoslati kérelmeire, mindenekelőtt annak tisztázása vált szükségessé, hogy az ítélet kihirdetését követően nyomban bejelentett, a büntetés enyhítését célzó fellebbezése kiterjeszthető volt-e, ha igen, ez hatással volt-e a felülbírálat terjedelmére (korlátozott felülbírálat).

[12] A Be. 583. § (1) és (2) bekezdései értelmében fellebbezésnek jogi és ténybeli okból van helye, az ítélet bármely rendelkezése és az indokolása ellen, ugyanezen szakasz (3) bekezdés a) pontja értelmében kizárólag az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést is ideértve a büntetés kiszabására, vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezés ellen is (szankciós fellebbezés). A Be. 584. § (1) bekezdése szerint a fellebbezőnek meg kell jelölnie, hogy fellebbezését az ítélet mely rendelkezése vagy az indokolás mely része ellen terjeszti elő, a (3) bekezdés b) pontja értelmében azonban az 583. § (3) bekezdése szerinti fellebbezését a fellebbezéssel nem érintett rendelkezésre a későbbiekben nem terjesztheti ki.

[13] Tekintettel arra, hogy a bejelentett fellebbezéshez igazodik a bíróság indokolási kötelezettsége és a felülbírálat terjedelme, a fellebbezési nyilatkozatok pontos rögzítésének kiemelkedő jelentősége van. A fellebbezés bejelentésével ugyanis rögzül a fellebbezés tartalma, az indokolási kötelezettség és a felülbírálat terjedelme. Az ítélet kihirdetését és indokolását, majd a jogorvoslati jogosultságra történt kioktatásokat követően - a törvényszék 29. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5-6. oldalának tanúsága szerint - az ügyész a büntetés súlyosítására, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabására, míg a vádlott és védője a büntetés enyhítése érdekében fellebbeztek. Mivel tehát a fellebbezések kizárólag az ítélet büntetésre vonatkozó rendelkezései ellen irányultak, az ügydöntő határozat indokolása a Be. 562. § (2) bekezdése alapján, az 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjaiban, valamint az 564. § (4) bekezdésében meghatározottakra - azaz a vádra történő utalásra, a vádlott személyi körülményeire és korábbi büntetéseire vonatkozó adataira, a bíróság által megállapított tényállásra és a tényállás szerinti cselekmény minősítésére, továbbá a büntetés kiszabására vonatkozó döntés indokaira -korlátozódott.

[14] Bár a védő kihirdetést követően nyomban bejelentett szóbeli, a büntetésre vonatkozó rendelkezésre korlátozott jogorvoslati kérelmét, annak írásbeli indokolásában - az

enyhítést célzó fellebbezés mellett - már az ítélet bűnösséget megállapító rendelkezésére, indokolására, illetve az ítélet teljeskörű revíziójára vonatkozóan jelölte meg, a beadvány tartalma szerint az valójában a bűncselekmény minősítésére és a minősítés indokolására vonatkozott, azonban a másodfokú nyilvános ülésen a fellebbezés vélt jogos védelmi helyzetre történő kiterjesztése már - mivel az a rögzült tényállás vitatását is jelentette egyben – tiltott kiterjesztést eredményezett.

[15] A fentiekre is figyelemmel, tekintve, hogy a fellebbezést a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján – a büntetés súlyosítása, illetve enyhítése érdekében – jelentették be (szankciós fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül. A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot ez esetben is kiterjesztik az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre, továbbá, mivel a szankciós fellebbezés célja nyilvánvalóan a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása és a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezésekre is [Be. 590. § (5) bekezdés a)-d) pont, (5a) bekezdés]. Emellett a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálja a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is.

[16] A korlátozott felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan relatív perjogi hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárta volna, ilyenre az eljárás résztvevői sem hivatkoztak.

[17] Indokolási kötelezettségének a szükséges körben eleget tett, amelynek pontosított jogszabályi alapja a Be. 562. § (2) bekezdése mellett a *Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjai*, valamint az *564. § (4) bekezdése* (elsőfokú ítélet [3] bekezdés).

[18] A Be. 583. § (3) bekezdése alapján bejelentett jogorvoslati kérelmekre tekintettel, a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján az ítéltábla nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és határozatát a törvényszék által megállapított tényállásra alapította. Ilyenkor az elsőfokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes (BH2023.60., Kúria Bfv.350/2022/8.), a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában meghatározott, a bíróság által megállapított úgynevezett történeti tényállás módosítására nincs lehetőség, azonban annak nincsen akadálya, hogy a kijavításra vonatkozó szabályok szerint elírás vagy számítási hiba okán azt a másodfokú bíróság helyesbítse. Ennek azonban az a feltétele, hogy a módosítás érdemi változást nem eredményezhet (EBD2019.B.20, BH2022.34., Kúria Bfv.II.241/2021).

[19] Mindezek alapján – nyilvánvaló elírási hiba miatt – a Be. 453. § (6) bekezdése alapján, figyelemmel az (1) bekezdésben foglaltakra, az elsőfokú ítélet [13] bekezdés 3. sorának kijavítása vélt szükségessé, miszerint a sértett irányába elinduló vádlott *a sértettel* (és nem a vádlottal) szemben állt meg.

[20] Megállapította továbbá, hogy az ítélet személyi része, azaz a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja szerinti tartalma, a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tények és előéleti adatok kiegészítést nem igényelnek sem az iratok, sem a nyilvános ülésen elhangzottak alapján.

[21] A felülbírálat során az ítéltábla nem észlelt olyan körülményt sem, amely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését tette volna szükségessé, a törvényszék büntethetőségi akadály hiányában törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

[22] Itt szükséges kitérni a vélt jogos védelemre, azaz a valóságos helyzet téves felismerése folytán történt cselekvésre vonatkozó védelmi érvelésre, tekintve, hogy vélt jogos védelmi helyzet fennállta esetén – a tévedésre vonatkozó szabályok szerint (Btk. 15.§ d) pont) – az elkövető mentesül a büntetőjogi felelősségre vonás alól (4/2013. Büntető jogegységi határozat 5. pont). A Btk. 20.§ (2) bekezdése szerint nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt abban a téves feltevésben követi el, hogy az a társadalomra nem veszélyes, és erre a feltevésre alapos oka van. Az erre történő hivatkozás tehát csak akkor vezethet eredményre, ha a vádlottnak az ellene irányuló támadással közvetlenül fenyegető helyzet téves feltételezésére alapos oka van. Az irányadó tényállás szerint azonban a vádlottat támadás nem érte, de ennek veszélye sem fenyegette, hiszen a vádlott ment oda az előszobában álló sértetthez és gyors mozdulattal, szó nélkül cselekedett, a sértett semmilyen mozdulatot nem tett a vádlott irányába, semmilyen külső jel nem utalt jogtalan támadással közvetlenül fenyegető helyzet fennálltára (elsőfokú ítélet [13] bekezdés). Mindezekre tekintettel büntethetőségi akadály nem merült fel, amellet, hogy a korlátozott felülbírálat miatt a tényállás vitatására sem volt lehetőség.

[23] Nem értett egyet azonban az ítéltábla az elsőfokú bíróság cselekmény minősítésére vonatkozó érvelésével, Terhelt1 vádlott ugyanis nem a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő és büntetendő emberölés büntetnének kísérletét, hanem a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (8) bekezdés 1. fordulata szerint minősülő és büntetendő életveszélyt okozó testi sértés büntetettét valósította meg sértett1 sértett sérelmére.

[24] A két bűncselekmény elhatárolásának alapja az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma. Erre – amint azt az elsőfokú bíróság ítéletének [27] bekezdésében helytállóan rögzítette – az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozat (I/2-3. pont) iránymutatása szerint, az ügyben feltárt alanyi és tárgyi tényezők alapján lehet következtetést vonni. A tárgyi tényezők

körében jelentősége van a cselekmény elkövetéséhez használt eszköznek, az elkövetés körülményeinek, módjának, az erő kifejtés mértékének, számának és irányítottságának, a sérülés helyének és jellegének, az elkövető kijelentéseinek, valamint a cselekmény elkövetése utáni magatartásának, míg az alanyi tényezők körében az elkövető aktuális személyi tulajdonságainak, a cselekményt kiváltó indító oknak, a cselekmény véghezvitelét megelőző pszichikus folyamatnak, illetőleg az elkövető sértetthez fűződő kapcsolatának is. Az alanyi és tárgyi körülmények feltárása és elemzése, valamint összehatásukban, kölcsönös összefüggésükben való sokoldalú mérlegelése során, az elkövetés konkrét körülményei között vizsgálni kell továbbá az elkövető és a sértett életkorát, egészségi és fizikai állapotát is.

[25] A másodfokú bíróság számára is irányadó tényállás szerint a vádlott és a sértett régóta élettársi kapcsolatban éltek, hat nevelt és egy saját kiskorú gyermekről gondoskodtak. Kapcsolatuk a cselekményt megelőzően néhány hónappal a sértett féltékenysége miatt megromlott, emiatt viták és veszekedések voltak közöttük, a kérdéses napon azonban nem ebből, hanem a sértett leittasodása, illetve további italvásárlása miatt alakult ki közöttük vita. Miután a sértett az itallal megérkezett, az éppen mosogató vádlott a mosogató mellől felvett egy konyhakést, majd a sértettel szemben megállva, szó nélkül, két gyors mozdulattal megvágta a bal felkarját, majd megszúrta a mellkasát, mindkét esetben közepes erővel. A sértett mellkassérülése rögtön vérezni kezdett, ekkor a vádlott a kést letette, a sértett sérülésére konyharuhát szorított és a sértett tiltakozása ellenére azonnal értesítette a mentőszolgálatot.

[26] A tényállás tartalmazza azt is, hogy a bántalmazás eredményeként létrejött metszett, illetve szúrt sérülés közül a szúrt sérülés 8 napon túl gyógyuló, közvetett életveszélyes sérülést eredményezett, súlyosabb, halálos kimenetelű sérülés kialakulásának a lehetősége fennállt, amely azonban azért nem következett be, mert az eszköz nem hatolt mélyebbre. A halál bekövetkezéséhez vezető okfolyamat nem indult meg, szakszerű orvosi ellátás nélkül sem következett volna be a sértett halála. Emellett rögzítésre került az is, hogy maradandó fogyatékosság, súlyos egészségromlás sem alakult ki.

[27] Bár az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott a cselekmény minősítésével ítéletének [20]-[50] bekezdéseiben, azonban egyrészt hiányosan értékelte az alanyi és tárgyi tényezőket, másrészt pedig a tárgyi tényezők vizsgálata során ellentétes ténymegállapítást tett (elsőfokú bíróság ítélet [37] és [40] bekezdések), a történeti tényállással egyezően ugyanis először azt rögzítette, hogy „a halálos eredmény azért nem következett be, mert az eszköz nem hatolt elég mélyre”, majd azt, hogy „a szakértői megállapítás szerint csak a véletlenen múlt, hogy a szúrás nem hatolt mélyebbre”, ilyen megállapítást viszont az ügyben eljáró szakértől igazságügyi orvosszakértő sem írásban benyújtott véleményében, illetve annak kiegészítésében, sem a tárgyaláson történt meghallgatása (11. sorszámú jegykönyv 8-9. oldalak) során nem tett. Következésképpen egyezően kitartott amellett, hogy a halálos eredmény azért nem következett be, mert az eszköz nem hatolt mélyebbre. Ezt rögzítette az elsőfokú bíróság is tényállásában, azonban az ebből levonható következtetéssel adós maradt.

[28] Amint azt a szakértő a tárgyaláson kifejtette, a sértettnek nem volt védekező sérülése, a támadás hirtelen érte, álló helyzetben, ahogy azt a tényállás is tartalmazza, a vádlott volt az, aki az egyhelyben álló sértetthez közeledett. Nem tompította a vádlott közepes erejű, vágó, majd szúró mozdulatát a sértett szakértő által is megismert ruházata sem, ebből következően tehát vádlotton kívül álló körülmény nem merült fel, és illet az elsőfokú bíróság sem állapított meg, amely arra utalt volna tehát, hogy szándéka a bekövetkezettnél súlyosabb eredmény okozására irányult. Kétségtelen, hogy a vádlott által használt konyhakés tulajdonságai, a szúrcsatorna hossza és a sérülések közül a mellkasi sérülés helye és jellege is inkább az ölési szándék következtetési alapja lehetne, azonban összességében, figyelemmel arra is, hogy az első sérülés nem szúró, hanem vágó mozdulat eredménye volt, ami a sértett felkarját érte, a gyors egymásutánban ejtett sérülések (vágó, majd szúró mozdulat), valamint az, hogy a vádlott szó nélkül cselekedett és a cselekmény után rögtön eldobva a kést nyomban a sértett segítségére sietett, vérzését próbálta elállítani, majd a sértett tiltakozása ellenére is azonnal értesítette a mentőszolgálatot, testi sértésre irányuló szándékát támasztották alá. Nem volt továbbá figyelmen kívül hagyható az sem, hogy a vádlott és a sértett több mint 14 évig éltek élettársi kapcsolatban, közös és nevelt gyermekeket neveltek, az elsőfokú bíróság által helyesen rögzítettek szerint a vádlott igen nehéz élethelyzetben volt, különösen a cselekmény előtti napokban történt terhességmegszakítása miatt, cselekményére nyilvánvalóan nem készült előre, azt az egyébként ittas állapotban lévő sértett újabb italvásárlása váltotta ki. A sértett 8 napon belüli, illetve 8 napon túli, mintegy 3 hét gyógytartamú sérülést szenvedett, a szúrt sérülés következtében közvetetten életveszélyes állapotba került, azonban halála akkor sem következett volna be, ha nem kap orvosi ellátást. Ezen tények alapján tehát, amellett, hogy az elsőfokú bíróság által helyesen kifejtettek szerint jogos védelmi helyzetről sem lehetett szó (elsőfokú ítélet [53]-[55] bekezdések), önmagában az eszközből, valamint a sérülés helyéből és jellegéből sem lehetett ölési szándékra következtetni, hiszen azt az elkövetés előzményei és további mozzanatai nem támasztották alá, az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből nem lehetett olyan következtetésre jutni, hogy a vádlott akár eshetőleges szándékkal a sértett életét kívánta kioltani. A vádlott cselekménye kétségkívül indulati cselekmény, azonban az ítéltábla álláspontja szerint szándéka csupán testi sértésre irányult.

[29] Az alanyi és tárgyi körülményeket összevetve tehát a ténylegesen bekövetkezett sérüléssel – a fellebbviteli főügyészségi állásponttal egyezően, míg a védelmi állásponttal részben egyezően - kétséget kizáró következtetés, figyelemmel a favor defensionis, azaz a vádlottnak nyújtott kedvezmény elvére is, arra volt vonható, hogy a vádlott szándéka testi sérülés előidézésére irányult, tudata átfogta az életveszélyes sérülés lehetőségét, abba belenyugodva cselekedett (eshetőleges szándék). Mindezek alapján az ítéltábla a vádlott cselekvőségét eltérően minősítette, azzal a megjegyzéssel, hogy az önkéntes eredményelhárítás, tekintve, hogy a halálhoz vezető okfolyamat meg sem indult, szóba sem jöhetett (EBH.2008.1756.), ahogy a súlyosabb eredmény elmaradása sem a „szerencsének” volt köszönhető, mivel épp ennek hiánya vezethetett az enyhébb minősítéshez.

[30] A büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság maradéktalanul feltárta, a Kúria - helyesen - 56/2007. számú Büntető kollégiumi véleménye alapján, az enyhítő körülmények közül azonban a megváltoztatott minősítésre tekintettel mellőzni volt szükséges a kísérletet, valamint a cselekmény ténybeli beismerését, továbbá ki kellett egészíteni az enyhítő körülményeket az eredmény tekintetében az

életveszély közvetett voltával és a vádlott életveszélyt okozó testi sértés tekintetében nyomozás során tett beismerő és bűnösségre is kiterjedő vallomásaival (BK vélemény II/11., III/3.).

[31] Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette és vette figyelembe a büntetés kiszabása során a büntetési célokat és a büntetéskiszabási elveket is, hangsúlyozni kell azonban, hogy a büntetés kiszabásánál a bűnösségi körülményeket egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál (56/2007. BK vélemény I. pont)

[32] A Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (8) bekezdés 1. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntetést a Büntető törvénykönyv 2-8 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, az irányadó középérték 5 év. A minősítés részbeni megváltoztatása mellett azonban az alkalmazott büntetés neme és annak törvényi minimumban meghatározott tartama sem eltúlzottan szigorúnak, sem enyhének nem volt tekinthető, így annak megváltoztatását az ítéltábla nem tartotta indokoltnak. A büntetéskiszabási elveket, valamint a Kúria 55/2007. BK vélemény II. pontjában foglaltakat szem előtt tartva azonban úgy ítélte meg, hogy a vádlott esetében tényleges szabadságelvonással járó büntetés alkalmazása nem szükséges, ezért a védelmi fellebbezést részben megalapozottnak találva lehetőséget látott a Btk. 85. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére, a próbaidő tartamát a cselekmény kiemelkedő tárgyi súlyára és jellegére tekintettel a Btk. 85. § (2) bekezdése alapján a törvényi maximumban állapítva meg. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének esetére az ítéltábla a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának változatlanul hagyása mellett.

[33] Tekintettel arra, hogy a szabadságvesztés végrehajtását a másodfokú bíróság próbaidőre felfüggesztette, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzte, mivel annak törvényi feltételei nem álltak fenn [Btk. 61. § (1) bekezdés].

[34] Az ítéltábla a 8/2015.(IV.17.) AB határozatban foglaltak alapján hivatalból vizsgálta az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét is, a Btk. 102. § (1) bekezdése szerint, miszerint a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes, azonban a vádlottat nem találta erre érdemesnek, melynek oka a bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlya és a bűnösség foka (BH1983. 221).

[35] Az elsőfokú ítélet egyéb, a lefoglalt bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezései törvényesek, kiegészítést, módosítást nem igényeltek. Mindössze a lefoglalás megszüntetésére és a kiadással érintett bűnjelekre vonatkozó kioktatást pótolta a Be. 321.§ (5a) bekezdése szerint,

illetve a tárgyalás folytatólagos voltára történő utalást mellőzte még az ítéltábla az ítélet bevezető részéből, tekintve, hogy a tárgyalás egységes egésznek tekintendő a megnyitás és a berekesztés között, a folytatólagosságra történő utalás és annak bevezető részben történő feltüntetése a törvény szövegéből [Be. 451. § (1) bekezdés c) és d) pont, Be. 561. § (1) bekezdés] nem következik.

[36] Rögzítette még a vádlott telefonos elérhetőségét és e-mail címét a Be. 184. § (2) bekezdés g) pontja, valamint a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

[37] A fentiek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[38] A másodfokú bíróság határozatával szemben a Be. 615. § (1)-(2) bekezdései alapján a további jogorvoslat lehetősége kizárt.

Debrecen, 2025. április 3.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke, Dr. Mocsáry Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura s.k. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 25.B.7/2024/29. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen ítéletében írt változtatásával a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. április 3.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke